**ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**της 11ης Ιουλίου 2017**

**σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Γερμανίας για το 2017 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Γερμανίας για το 2017**

(2017/C 261/05)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών ([1]), και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών ([2]), και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Στις 16 Νοεμβρίου 2016 η Επιτροπή εξέδωσε την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης, με την οποία σηματοδοτήθηκε η έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2017 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Οι προτεραιότητες της Ετήσιας Επισκόπησης της Ανάπτυξης εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 9-10 Μαρτίου 2017. Στις 16 Νοεμβρίου 2016, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή εξέδωσε την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Γερμανία συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία επρόκειτο να πραγματοποιηθεί εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Την ίδια ημέρα η Επιτροπή εξέδωσε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ. Η σύσταση αυτή εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 9-10 Μαρτίου 2017. Στις 21 Μαρτίου 2017 το Συμβούλιο εξέδωσε τη σύσταση για την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ («σύσταση για τη ζώνη του ευρώ») ([3]).

(2) Ως κράτος μέλος με νόμισμα το ευρώ και λαμβανομένης υπόψη της στενής διασύνδεσης των οικονομιών της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, η Γερμανία θα πρέπει να διασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή της σύστασης για τη ζώνη του ευρώ, όπως αντικατοπτρίζεται στις κατωτέρω συστάσεις 1 και 2.

(3) Η έκθεση χώρας του 2017 για τη Γερμανία δημοσιεύτηκε στις 22 Φεβρουαρίου 2017. Στην έκθεση αξιολογήθηκε η πρόοδος της Γερμανίας όσον αφορά την εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 12 Ιουλίου 2016, η συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις ανά χώρα που είχαν εκδοθεί κατά τα προηγούμενα έτη και η πρόοδος της Γερμανίας ως προς την επίτευξη των εθνικών στόχων στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Επιπλέον, η έκθεση περιλάμβανε εμπεριστατωμένη επισκόπηση δυνάμει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, τα αποτελέσματα της οποίας δημοσιεύθηκαν επίσης στις 22 Φεβρουαρίου 2017. Από την ανάλυσή της, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Γερμανία εμφανίζει μακροοικονομικές ανισορροπίες. Ειδικότερα, το σταθερά υψηλό πλεόνασμα του

([1]) ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.
([2]) ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.
([3]) ΕΕ C 92 της 24.3.2017, σ. 1.

ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών έχει διασυνοριακό αντίκτυπο και αντανακλά —εκτός από τον μεγάλο βαθμό ολοκλήρωσης και την αποδοτικότητα της ιδιαίτερα ανταγωνιστικής βιομηχανίας της Γερμανίας στον διεθνή καταμερισμό εργασίας — την υπερβολική αποταμίευση και τις υποτονικές επενδύσεις τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα. Το πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών σημείωσε περαιτέρω αύξηση το 2015, παρέμεινε σε μεγάλο βαθμό αμετάβλητο το 2016, και αναμένεται να παραμείνει σε υψηλά επίπεδα. Η αντιμετώπιση του πλεονάσματος μπορεί να έχει επιπτώσεις όσον αφορά τις προοπτικές επανεξισορρόπησης στην υπόλοιπη ζώνη του ευρώ και την Ένωση, διότι η πιο δυναμική εγχώρια ζήτηση στη Γερμανία μπορεί να μετριάσει τις ανάγκες απομόχλευσης στα υπερχρεωμένα κράτη μέλη. Παρά τα χαμηλά επιτόκια που δημιουργούν ευνοϊκές συνθήκες χρηματοδότησης, οι επιχειρηματικές επενδύσεις ως ποσοστό του ΑΕΠ παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα. Παρόλο που συνεχίστηκε η ανάκαμψη της ιδιωτικής κατανάλωσης, το ύψος των αποταμιεύσεων των νοικοκυριών έχει φθάσει σε πρωτοφανή επίπεδα στην Ένωση. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η ανάγκη λήψης μέτρων για τον περιορισμό του κινδύνου δυσμενών επιπτώσεων στη γερμανική οικονομία και, δεδομένου του μεγέθους και του διασυνοριακού της ενδιαφέροντος, στην οικονομική και νομισματική ένωση.

(4) Στις 13 Απριλίου 2017 η Γερμανία υπέβαλε το πρόγραμμα σταθερότητας για το 2017 και στις 28 Απριλίου 2017 το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2017. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.

(5) Οι σχετικές συστάσεις ανά χώρα ελήφθησαν υπόψη στον προγραμματισμό των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) για την περίοδο 2014-2020. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]), όταν είναι αναγκαίο για τη στήριξη της εφαρμογής των σχετικών συστάσεων του Συμβουλίου, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από ένα κράτος μέλος να επανεξετάσει και να προτείνει τροποποιήσεις στην οικεία συμφωνία εταιρικής σχέσης και στα σχετικά προγράμματα. Η Επιτροπή έχει παράσχει περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με το πώς θα μπορούσε να κάνει χρήση της διάταξης αυτής σε κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των μέτρων που συνδέουν την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ με την υγιή οικονομική διακυβέρνηση.

(6) Η Γερμανία επί του παρόντος υπάγεται στο προληπτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης και υπόκειται στον κανόνα για το χρέος. Στο πρόγραμμα σταθερότητας του 2017, η κυβέρνηση θέτει ως στόχο την επίτευξη δημοσιονομικού πλεονάσματος μεταξύ ¼ και ½ % του ΑΕΠ κατά την περίοδο 2017-2021. Ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος —που συνίσταται σε διαρθρωτικό έλλειμμα 0,5 % του ΑΕΠ — εξακολουθεί να τηρείται με ένα περιθώριο απόκλισης καθ' όλη την περίοδο του προγράμματος. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας, ο δείκτης του χρέους γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί σταδιακά στο 57 % το 2021. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβλέψεις, και το οποίο δεν έχει επικυρωθεί από ανεξάρτητο όργανο, είναι ρεαλιστικό.

(7) Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής για το 2017, το διαρθρωτικό ισοζύγιο προβλέπεται να εμφανίσει πλεόνασμα της τάξης του 0,6 % του ΑΕΠ το 2017 και 0,3 % του ΑΕΠ το 2018, υπερβαίνοντας έτσι τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο. Το δημόσιο χρέος προβλέπεται να παραμείνει σε σταθερή πτωτική πορεία πέρα από τις απαιτήσεις του κανόνα για το χρέος. Συνολικά, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι η Γερμανία προβλέπεται να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης το 2017 και το 2018. Ταυτόχρονα, εξακολουθεί να υπάρχει περιθώριο για τη στήριξη της εγχώριας ζήτησης με τη χρήση της δημοσιονομικής πολιτικής, κυρίως για την επίτευξη σταθερής ανοδικής πορείας των επενδύσεων, και με τη δημιουργία προϋποθέσεων για μεγαλύτερη αύξηση των πραγματικών μισθών.

(8) Οι δημόσιες επενδύσεις ως ποσοστό του ΑΕΠ έχουν παραμείνει σε μεγάλο βαθμό σταθερές και βρίσκονται κάτω από τον μέσο όρο της ζώνης του ευρώ. Εξακολουθεί να υπάρχει υστέρηση των δημόσιων επενδύσεων ιδίως σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης, όπου οι καθαρές επενδύσεις παρέμειναν αρνητικές το 2016. Αυτό συμβαίνει παρά τα μέτρα που ελήφθησαν κατά τα τελευταία έτη και παρά τη σημαντική αύξηση των δημόσιων επενδύσεων σε επίπεδο γενικής κυβέρνησης το 2015 και το 2016. Το 2016 ελήφθησαν συμπληρωματικά μέτρα τα οποία αναμένεται να αυξήσουν τα περιθώρια για δημόσιες επενδύσεις τόσο σε ομοσπονδιακό επίπεδο όσο και σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν μεταρρύθμιση των ομοσπονδιακών φορολογικών σχέσεων η οποία, αφού εγκριθεί, θα αρχίσει να ισχύει το 2020. Επιπλέον, η επέκταση των συμβουλευτικών υπηρεσιών σχετικά με τον προγραμματισμό των επενδύσεων σε υποδομές, προκειμένου να συμπεριληφθούν και οι δήμοι, αναμένεται να βελτιώσει τον προγραμματισμό και την υλοποίηση των επενδύσεων σε υποδομές σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης. Το γεγονός αυτό κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικό, δεδομένου ότι τα επενδυτικά έργα σε υποδομές στα ομόσπονδα κράτη και τους δήμους εκτελούνται σε περιορισμένο μόνο βαθμό και επηρεάζονται από τη δυναμικότητα και από τους περιορισμούς στον προγραμματισμό. Η ευνοϊκή δημοσιονομική θέση καταδεικνύει εν γένει διαθέσιμα δημοσιονομικά περιθώρια, παραδείγματος χάρη για την παροχή πρόσθετων πόρων που θα επιτρέψουν την αύξηση των δημόσιων επενδύσεων σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης.

([1]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

(9) Οι συνολικές δημόσιες και ιδιωτικές δαπάνες στην εκπαίδευση και την έρευνα υπήρξαν μάλλον σταθερές σε σχέση με το ΑΕΠ κατά τα τελευταία έτη, εξακολουθούν ωστόσο να βρίσκονται κάτω από τον μέσο όρο της Ένωσης όσον αφορά την εκπαίδευση. Η συνολική δαπάνη για την εκπαίδευση και την έρευνα μαζί, η οποία ανήλθε σε 9,1 % το 2015, ήταν κάτω από τον εθνικό στόχο του 10 % του ΑΕΠ. Η πραγματοποίηση πρόσθετων επενδύσεων στην εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία είναι ζωτικής σημασίας για τη μελλοντική οικονομική επιτυχία της Γερμανίας και ιδίως για την αποτελεσματική ενσωμάτωση των προσφάτως αφιχθέντων αιτούντων άσυλο, προσφύγων και μεταναστών. Για την επίτευξη του τελευταίου στόχου, η Γερμανία καταβάλλει σημαντικές προσπάθειες, ιδίως στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Κατά τα προσεχή έτη, θα πρέπει να συνεχιστούν αμείωτες οι προσπάθειες στο σύνολο του εκπαιδευτικού τομέα.

(10) Το γερμανικό φορολογικό σύστημα παραμένει περίπλοκο, το κόστος των φορολογικών υπηρεσιών είναι υψηλό, ενώ διάφορες διατάξεις εταιρικής φορολογίας εμποδίζουν ενδεχομένως τις ιδιωτικές επενδύσεις. Παρά τις σημαντικές μειώσεις, το κόστος εταιρικού κεφαλαίου στη Γερμανία παραμένει μεταξύ των υψηλότερων στην ΕΕ των 28. Κατά τη λογιστικοποίηση των τοπικών εμπορικών φόρων (Gewerbesteuer) και της πρόσθετης εισφοράς αλληλεγγύης, ο ανώτατος θεσμοθετημένος φορολογικός συντελεστής επί του φόρου εισοδήματος των εταιρειών ανήλθε, το 2016, σε 30,2 %, ποσοστό το οποίο υπερβαίνει σαφώς τον μη σταθμικό μέσο όρο της Ένωσης (22,8 %). Ο πραγματικός μέσος φορολογικός συντελεστής ανέρχεται σε 28,2 % σε σχέση με μη σταθμικό μέσο όρο της τάξης του 21,1 % για την Ένωση. Η μεροληπτική μεταχείριση του χρέους στη φορολόγηση των επιχειρήσεων ήταν η έβδομη υψηλότερη στην Ένωση το 2016. Παρόμοια είναι η έκταση της μεροληπτικής μεταχείρισης του χρέους σε επίπεδο μετόχων. Αυτό είναι σημαντικό ιδίως για τις ΜΜΕ, οι οποίες έχουν συνήθως ημεδαπούς μετόχους. Η μείωση του κόστους κεφαλαίου επί των ιδίων κεφαλαίων θα μπορούσε να ενισχύσει τις ιδιωτικές επενδύσεις και την ανεπαρκώς ανεπτυγμένη γερμανική αγορά επιχειρηματικών κεφαλαίων. Άλλες πτυχές του φορολογικού συστήματος που ενέχουν τον κίνδυνο στρέβλωσης των χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποφάσεων είναι η ένταξη στοιχείων εκτός των κερδών στη φορολογική βάση των τοπικών επαγγελματικών φόρων, οι περιορισμοί των μεταφερόμενων ζημιών και οι φορολογικές στρεβλώσεις που επηρεάζουν την επιλογή της νομικής μορφής. Μεταξύ των διατάξεων του φορολογικού συστήματος που θα μπορούσαν να μειώσουν τον ευνοϊκό προς τις επενδύσεις χαρακτήρα του είναι το καθεστώς απόσβεσης, το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των εκπεστέων συνταξιοδοτικών παροχών, η φορολόγηση της υπεραξίας και η εφαρμογή της ταμειακής λογιστικής για τον φόρο προστιθέμενης αξίας. Συμφωνήθηκε, στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης των ομοσπονδιακών δημοσιονομικών σχέσεων, ότι η ομοσπονδιακή φορολογική διοίκηση θα διαθέτει, έναντι των φορολογικών διοικήσεων των ομόσπονδων κρατών, πρόσθετες αρμοδιότητες, τόσο σε γενικό επίπεδο όσο και στον τομέα της πληροφορικής, οι οποίες, εφόσον εφαρμοστούν αποτελεσματικά, θα μπορούσαν να συμβάλουν στον ταχύτερο εκσυγχρονισμό της φορολογικής διοίκησης.

(11) Οι επενδύσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων αυξήθηκαν στη Γερμανία, αλλά η αγορά παραμένει ανεπαρκώς ανεπτυγμένη σε σχέση με τα διεθνή πρότυπα. Το 2015, οι επενδύσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων ανήλθαν περίπου στο 0,03 % του ΑΕΠ, ποσοστό ελαφρώς υψηλότερο από τον μέσο όρο της Ένωσης, το οποίο εξακολουθεί ωστόσο να υπολείπεται σε σχέση με κράτη μέλη όπως η Φινλανδία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Σουηδία, η Ιρλανδία ή η Γαλλία, ενώ είναι κατά πολύ χαμηλότερο από το αντίστοιχο ποσοστό χωρών εκτός Ένωσης, όπως το Ισραήλ και οι Ηνωμένες Πολιτείες. Ειδικότερα, η αγορά επιχειρηματικών κεφαλαίων στη Γερμανία φαίνεται να αδυνατεί να εξασφαλίσει μεγαλύτερες επενδύσεις σε μεταγενέστερα στάδια. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση έχει λάβει σειρά μέτρων για τη στήριξη των επενδύσεων επιχειρηματικών κεφαλαίων. Για παράδειγμα, απλοποίησε τη φορολόγηση των επενδυτικών κεφαλαίων, βελτίωσε τις μεταφερόμενες ζημίες στο πλαίσιο του συστήματος φορολόγησης του εισοδήματος των εταιρειών και διεύρυνε το πρόγραμμα INVEST για τους «επιχειρηματικούς αγγέλους».

(12) Η στροφή προς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας απαιτεί σημαντικές επενδύσεις σε δίκτυα μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Ωστόσο, οι προγραμματιζόμενες επενδύσεις σε εγχώριες υποδομές ηλεκτρικής ενέργειας έχουν καθυστερήσει σημαντικά. Μόνο το 35 % περίπου των έργων που αφορούν τα δίκτυα της πλέον υψηλής τάσης που προσδιορίζονται στον νόμο του 2009 για τη διεύρυνση του δικτύου ενέργειας είχαν υλοποιηθεί έως τα τέλη του 2016, κυρίως εξαιτίας κοινωνικών αντιδράσεων. Από γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας συνολικού μήκους 6 100 χιλιομέτρων που προβλεπόταν να κατασκευαστούν στο διάστημα 2024/2025 σύμφωνα με τον νόμο για το ομοσπονδιακό σχέδιο αναγκών που τέθηκε σε ισχύ το 2015, έχει εγκριθεί μόνο το 6 % περίπου και έχει κατασκευαστεί μόλις το 1 %.

(13) Εξακολουθούν να υπάρχουν εμπόδια όσον αφορά την πλήρη αξιοποίηση των οφελών της ψηφιοποίησης. Για παράδειγμα, δεν είναι ικανοποιητικές οι επιδόσεις της Γερμανίας όσον αφορά τις υψηλής ταχύτητας και υπερταχείες ευρυζωνικές συνδέσεις, ιδίως στις ημιαστικές και αγροτικές περιοχές. Η χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών από τους νεαρούς Γερμανούς είναι συγκριτικά χαμηλή και πολλά σχολεία δεν έχουν ευρυζωνική πρόσβαση. Οι επιδόσεις σε ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες υπολείπονται επίσης του μέσου όρου της ΕΕ. Ειδικότερα οι ΜΜΕ πρέπει να καλύψουν την υστέρηση στον τομέα της ψηφιοποίησης. Μόνο το ένα πέμπτο των ΜΜΕ έχει στρατηγική ψηφιοποίησης. Έχει συσταθεί δίκτυο κέντρων αριστείας ΜΜΕ με στόχο την ενίσχυση και επιτάχυνση της ψηφιοποίησης των ΜΜΕ· η δε πλατφόρμα «Industrie 4.0» συνενώνει όλους τους συναφείς ενδιαφερόμενους φορείς. Παρά την αύξηση των επενδύσεων σε Ε & Α και παρά το γεγονός ότι η Γερμανία προσεγγίζει την επίτευξη του στόχου έντασης Ε & Α της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», οι επενδύσεις τείνουν να συγκεντρώνονται στις μεγάλες επιχειρήσεις, ενώ η συμβολή των ΜΜΕ μειώνεται. Επιπλέον, η γήρανση του πληθυσμού ενδέχεται επίσης να έχει επιπτώσεις στην επιχειρηματική δραστηριότητα κατά τα προσεχή έτη.

(14) Εξακολουθούν να υπάρχουν υψηλοί κανονιστικοί φραγμοί στον τομέα των επιχειρηματικών υπηρεσιών και στα νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα. Το επίπεδο των περιορισμών είναι υψηλότερο από τον μέσο όρο της Ένωσης, ιδίως για τους αρχιτέκτονες, τους μηχανικούς, τους δικηγόρους και τους λογιστές/φοροτεχνικούς. Επιπλέον, το ποσοστό διαρροής πελατών για τα εν λόγω επαγγέλματα είναι σημαντικά χαμηλότερο από τον μέσο όρο της Ένωσης, γεγονός που υποδηλώνει σχετικά χαμηλό δυναμισμό και ανταγωνισμό στον τομέα των επαγγελματικών υπηρεσιών στη Γερμανία. Στα εμπόδια αυτά περιλαμβάνονται περιορισμοί ως προς τη συμμετοχή στο κεφάλαιο και την εταιρική μορφή για τους αρχιτέκτονες και τους μηχανικούς, καθώς και πολυτομεακοί περιορισμοί για τους αρχιτέκτονες, τους μηχανικούς και τους δικηγόρους. Η μείωση των φραγμών αυτών θα μπορούσε να εντείνει τον ανταγωνισμό, με αποτέλεσμα την είσοδο περισσότερων επιχειρήσεων στην αγορά, και να αποφέρει οφέλη στους καταναλωτές από την άποψη των χαμηλότερων τιμών και της ευρύτερης επιλογής. Τον Ιανουάριο του 2017 η Επιτροπή παρουσίασε συστάσεις μεταρρύθμισης για την κανονιστική ρύθμιση των επαγγελματικών υπηρεσιών, στο πλαίσιο δέσμης μέτρων για την αντιμετώπιση των φραγμών στις αγορές υπηρεσιών.

(15) Η απασχόληση συνέχισε να αυξάνεται και η ανεργία έχει πέσει σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα. Εντούτοις, η αύξηση της απασχόλησης οφείλεται εν μέρει στην αύξηση της ημιαπασχόλησης, ιδίως μεταξύ των γυναικών, και αποτυπώνεται μόνο μερικώς στη συνολική αύξηση των πραγματικών μισθών, η οποία επιβραδύνθηκε το 2016. Τα αντικίνητρα προς εργασία για το δεύτερο εργαζόμενο μέλος της οικογένειας και η εκτεταμένη μερική απασχόληση παρεμποδίζουν την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού για την αγορά εργασίας. Η καλύτερη παροχή ποιοτικής και προσιτής ολοήμερης παιδικής μέριμνας, τα ολοήμερα σχολεία και η προσφάτως μεταρρυθμισθείσα μακροχρόνια φροντίδα είναι βασικός μοχλός για την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στο εργατικό δυναμικό. Η κοινή φορολόγηση του εισοδήματος για τα έγγαμα ζευγάρια και η δωρεάν ασφαλιστική κάλυψη υγείας για τον μη ασκούντα επαγγελματική δραστηριότητα σύζυγο αποθαρρύνουν τα δεύτερα εργαζόμενα μέλη των οικογενειών, σε πολλές περιπτώσεις γυναίκες, από την ανάληψη επαγγελματικής δραστηριότητας ή την αύξηση των ωρών εργασίας. Επιπλέον, η μικρότερη ένταξη στην αγορά εργασίας συνδυάζεται με υψηλή μισθολογική διαφορά, της τάξης του 22 %, μεταξύ των δύο φύλων, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μέσο όρο της Ένωσης, που ήταν 16,3 % το 2015.

(16) Παρά την ελαφρά μείωση, οι θέσεις μικροαπασχόλησης παραμένουν διαδεδομένες, αφού τον Σεπτέμβριο του 2016 περίπου 4,8 εκατομμύρια άτομα εργάζονταν αποκλειστικά σε θέση μικροαπασχόλησης. Ο αριθμός των εργαζομένων μέσω εταιρείας προσωρινής απασχόλησης έχει τριπλασιαστεί από το 2005, φθάνοντας το 1 εκατομμύριο περίπου (σχεδόν 3 % της συνολικής απασχόλησης) τον Ιούνιο του 2016. Η προστασία από δυνητικές καταχρήσεις όσον αφορά την προσωρινή απασχόληση και τις συμβάσεις ορισμένου χρόνου αναμένεται να βελτιωθεί· παρά ταύτα απαιτείται παρακολούθηση των εξελίξεων. Επιπλέον, οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου εμφανίζουν συγκριτικά υψηλή μισθολογική διαφορά σε μη προσαρμοσμένους όρους σε σχέση με τις συμβάσεις αορίστου χρόνου.

(17) Η φορολογική επιβάρυνση των χαμηλόμισθων είναι υψηλή σε σύγκριση με άλλα κράτη μέλη, γεγονός που μειώνει τα κίνητρα για εργασία, τις καθαρές αποδοχές και τις καταναλωτικές ευκαιρίες. Η Γερμανία αύξησε το ελάχιστο αφορολόγητο όριο των φυσικών προσώπων και τα επιδόματα τέκνων, και προσάρμοσε τις κλίμακες φόρου εισοδήματος. Τα μέτρα αυτά είναι ως επί το πλείστον επωφελή για τα χαμηλά και μεσαία εισοδηματικά στρώματα, αλλά ο συνολικός αντίκτυπός τους στη φορολογική επιβάρυνση θα είναι περιορισμένος. Παρά τις πρόσφατες ουσιαστικές αυξήσεις του πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος, η επί μεγάλο χρονικό διάστημα αποκλίνουσα εξέλιξη μισθών και παραγωγικότητας έχει οδηγήσει σε σημαντικό χάσμα μεταξύ τους. Η μεγαλύτερη αύξηση των πραγματικών μισθών θα συμβάλει επίσης στη μείωση των υψηλών εξωτερικών ανισορροπιών.

(18) Η Γερμανία έχει καταβάλει σημαντικές προσπάθειες όσον αφορά την υποδοχή των αιτούντων άσυλο και την ένταξη των προσφύγων και λοιπών μεταναστών. Ενδέχεται να σημειωθούν περαιτέρω βελτιώσεις, δεδομένου ότι το 2016 ο αριθμός των προσφύγων που αναζητούν εργασία αυξήθηκε σε περίπου 9 % του συνόλου των αναζητούντων εργασία. Η ένταξη στην αγορά εργασίας των ατόμων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών, ιδίως των γυναικών, παραμένει σημαντική πρόκληση η οποία, και μέσω του εκπαιδευτικού συστήματος, ισχύει και για τα παιδιά που γεννιούνται στη Γερμανία από γονείς γεννημένους εκτός της Ένωσης.

(19) Όλα τα μέλη της κοινωνίας των πολιτών δεν έχουν επωφεληθεί εξίσου από τις συνολικές θετικές οικονομικές εξελίξεις και τις εξελίξεις στην αγορά εργασίας που επήλθαν κατά τα τελευταία έτη. Έπειτα από περίοδο αυξήσεων, η εισοδηματική ανισότητα μετριάστηκε μόλις πρόσφατα, ενώ η άνιση κατανομή του πλούτου παραμένει μεταξύ των υψηλότερων στη ζώνη του ευρώ. Επιπλέον, οι ικανοποιητικές επιδόσεις στην αγορά εργασίας δεν οδήγησαν σε μείωση του κινδύνου φτώχειας. Το ποσοστό του κινδύνου φτώχειας μεταξύ των ηλικιωμένων είναι υψηλότερο από τον μέσο όρο της Ένωσης, ενώ ο αριθμός των ηλικιωμένων που εκτίθενται στον κίνδυνο αυτό είναι πιθανό να αυξηθεί κατά τα προσεχή έτη. Το ποσοστό αναπλήρωσης του εκ του νόμου συνταξιοδοτικού συστήματος προβλέπεται να μειωθεί περαιτέρω. Ταυτόχρονα, τα ποσοστά εγγραφής σε συνταξιοδοτικά συστήματα του δεύτερου ή του τρίτου πυλώνα είναι υπερβολικά χαμηλά ώστε να αντισταθμιστεί πλήρως η μείωση του ποσοστού αναπλήρωσης του πρώτου πυλώνα για όλους. Εάν δεν υπάρξει αντιστάθμιση, αναμένεται να επιδεινωθεί η επάρκεια των συντάξεων. Απομένει να εξακριβωθεί πόσο αποτελεσματικές μπορούν να είναι οι πρόσφατες μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση των κινήτρων για συνταξιοδότηση σε μεγαλύτερη ηλικία (Flexi-Rente) για την εξάλειψη των κινήτρων για πρόωρη συνταξιοδότηση που θεσπίστηκαν το 2014.

(20) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2017, η Επιτροπή προέβη σε ολοκληρωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Γερμανίας και τη δημοσίευσε στην έκθεση του 2017 για τη χώρα. Επίσης, αξιολόγησε το πρόγραμμα σταθερότητας για το 2017 και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2017, καθώς και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν απευθυνθεί προς την Γερμανία κατά τα προηγούμενα έτη. Έλαβε υπόψη όχι μόνον τη συνάφειά τους για την άσκηση βιώσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στην Γερμανία, αλλά και τη συμμόρφωσή τους με τους ενωσιακούς κανόνες και κατευθύνσεις, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε ενωσιακό επίπεδο κατά τη διαμόρφωση μελλοντικών εθνικών αποφάσεων.

(21) Λαμβάνοντας υπόψη την παρούσα αξιολόγηση, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας για το 2017 και είναι της γνώμης ([1]) ότι η Γερμανία αναμένεται να συμμορφωθεί με το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

(22) Υπό το πρίσμα της εμπεριστατωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και της εν λόγω αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2017 και το πρόγραμμα σταθερότητας για το 2017. Οι συστάσεις που απηύθυνε σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 και 2 κατωτέρω,

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Γερμανία να λάβει μέτρα το 2017 και το 2018 προκειμένου:

1. Με ταυτόχρονη τήρηση του μεσοπρόθεσμου στόχου, να χρησιμοποιήσει δημοσιονομικές και διαρθρωτικές πολιτικές για τη στήριξη της δυνητικής ανάπτυξης και της εγχώριας ζήτησης, καθώς και για την επίτευξη σταθερής ανοδικής πορείας των επενδύσεων. Να επιταχύνει τις δημόσιες επενδύσεις σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, ιδίως στην εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία, και να αντιμετωπίσει τους περιορισμούς δυναμικότητας και προγραμματισμού για τις επενδύσεις σε υποδομές. Να βελτιώσει περαιτέρω την αποτελεσματικότητα του φορολογικού συστήματος και να το καταστήσει ευνοϊκότερο έναντι των επενδύσεων. Να τονώσει τον ανταγωνισμό όσον αφορά τις επιχειρηματικές υπηρεσίες και τα νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα.

2. Να μειώσει τα αντικίνητρα για την εργασία για το δεύτερο εργαζόμενο μέλος της οικογένειας και να διευκολύνει τη μετάβαση σε κανονικές θέσεις απασχόλησης. Να μειώσει την υψηλή φορολογική επιβάρυνση για τους χαμηλόμισθους. Να δημιουργήσει προϋποθέσεις για την προώθηση μεγαλύτερης αύξησης των πραγματικών μισθών, με σεβασμό του ρόλου των κοινωνικών εταίρων.

Βρυξέλλες, 11 Ιουλίου 2017.

*Για το Συμβούλιο*

*Ο Πρόεδρος*

T. TÕNISTE

([1]) Δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.